

VISI LIETUVOS ŽEMĖS ŠVENTIEJI, MELSKITE DIEVĄ UŽ MUS!

STAČIATIKIŲ LIETUVA

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios laikraštis

2024 m. rugsėjis Nr. 19

www.orthodoxy.lt

facebook.com/orthodoxy.lt

Rasta šventenybė

Ilgus metus stebuklingoji „Ženklo“ Dievo Motinos ikona, buvusi Vilniaus Ženklo (iš Dangaus) cerkvėje, buvo laikoma prarasta. Tačiau ji stebuklingai atgauta: ją išsaugojai šventovės klebonai.

Šio senojo Dievo Motinos paveikslo įgijimo garbei šių metų spalio 12 Ženklo (iš Dangaus) šventovėje vyks iškilmės, į kurias atvyks krikščionys stačiatikiai iš visų Lietuvos kampelių. Iškilmingą Liturgiją celebruos Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus. Kartu tarnaus visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios klero nariai.

Atgautoji ikona - tas pats „Ženklo“ Dievo Motinos paveikslas, kuriuo 1903 metais ką tik pastatytą Ženklo (iš Dangaus) šventovę palaimino Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas Juvenalijus (Polovcevas; 1826 - 1904). Kaip sakoma, iki šiol buvo laikoma, kad ši ikona prarasta.

Yra žinoma, kad ikona išgarsėjo gausiais stebuklais. Ji buvo laikoma pagrindine Ženklo cerkvės šventenybe ir puošė ikonostasą (jos vieta - į kairę nuo Altoriaus vartų). Vėliau buvo paskelbta nemažai istorinės tematikos tekstų, kuriuose minima, kad ikona prarasta. Tačiau laikas, kada tai įvyko, nenurodomas. Akivaizdu, kad tikinčiųjų itin branginama ikona „dingo“ ne vėliau nei Antrojo Pasaulinio karo metų, nes jau 1947 metais Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Aleksijus I (Simanskis) palaimino šventovę kita „Ženklo“ ikonos kopija. Ji buvo patalpinta į „prarastosios“ vietą ir yra ten iki šiol.

Ikonos „dingimo“ paslapties šydą atskleidė ilgametis Ženklo (iš Dangaus) šventovės klebonas, protojerėjus mitroforas Petras Miuleris. Pasak jo, ikona nebuvo dingusi, bet iki jo buvę klebonai ją slėpė, siekdami išsaugoti.

Vėliau, kai ikonos saugotojai nutarė, kad jau galima ją grąžinti į šventovę, ji vėl ten buvo pakabinta. Tiesa, ne ankstesnėje vietoje, t. y. ne ikonostase (į kairę nuo Altoriaus vartų), o „inkognito“ - cerkvės presbiterijoje.

Tėvui Petruui šią „didžią paslaptį“ atskleidė ankstesnis šventovės klebonas, kunigas Vladimiras Dziačkovskis, kuris perėmė saugojimo estafetę iš savo tėvo, kunigo Josifo Dziačkovskio.

Tapęs šios šventovės klebonu (baigiantis devintajai praėjusio šimtmečio dekadai), tėvas Petras Miuleris po kiek laiko perkėlė iko-

► Vėl įgytoji stebuklingoji ikona yra Vilniaus Ženklo (iš Dangaus) šventovėje (Vilnius), kairėje navoje. A. Litvinovo nuotr.

na iš presbiterijos į kairiąją Ženklo cerkvės navą, pašvęstą kankinei vienuolei Eudokijai. Nors apie tai, kaip atsirado ši ikona žinojo tik maža grupelė žmonių, tikintieji ir nežinodami jos istorijos ėmė reikšti jai išskirtinę pagarbą, uoliai prie jos meldėsi, ir vėl prasidėjo stebuklai. Apie tai byloja gausūs votai - aukso kryželiai, grandinėles, žiedai: dovanos žmonių, sulaukusių Švenčiausios Dievo Gimdytojos paramos po to, kai meldėsi Jai prie šio šventojo Jos paveikslo.

Tiksliai žinoma, kad tarp besimeldžiančiųjų buvo negalinčių su-

laukti vaikelio ir pagijusių nuo nevaisingumo. Buvo ir kitokių stebuklų. Verta paminėti ir tai, kad šiai Ženklo (iš Dangaus) cerkvės ikonai pagarbą reiškia, prie jos meldžiasi ne tik stačiatikiai, bet ir katalikai.

Siekiant patikrinti, ar ši ikona tikrai, kaip teigė jos saugotojai, yra tas pats senasis paveikslas, kurį šventovei padovanojo arkivyskupas Juvenalijus, buvo suburta ekspertų grupė, sudaryta iš menotyrininkų, ikonų tapytojų, restauratorių ir kraštotyrininkų.

Įvyko kelios ikonos apžiūros, kurių metu ji buvo išimama iš kio-

to. Nustatyta, kad praktiškai visos ikonos charakteristikos atitinka „prarastąją“ ikoną. Pavyzdžiui, viskas buvo tiksliai išmatuota, siekiant išsiaiškinti, ar jai tinka niša ikonostase, kurioje buvo „įmontuota“ arkivyskupo Juvenalijaus dovanota ikona. Pažymėtina, kad ikonai visiškai tinka paausuoti rėmai, į kuriuos pradinė ikona buvo įstatyta. O štai dabar ten yra kur kas mažesnė ikona, kurią 1947 metais padovanojo patriarchas Aleksijus I.

Buvo nustatyta, kad „atrastoji“ ikona tapyta ne vėliau nei XIX a. Šį įvertinimą patvirtino ir vyriausioji Rubliovo muziejaus (Maskva) mokslinė darbuotoja Natalja Komashko. Pasak jos, ikona - „ankstyvojo XIX a.“. Vadinasi, arkivyskupas Juvenalijus naujai Ženklo (iš Dangaus) cerkvei padovanojo „Ženklo“ ikonos kopiją, tapytą maždaug prieš 100 metų.

Negalima nepaminti vieno svarbaus neatitikimo. Dalykas tas, kad „dingusioji“ ikona kai kur vadinama Kursko Šaknies „Ženklo“ ikona. Tuo tarpu įgytoji ikona panašesnė į Naugardo tipo „Ženklo“ ikoną.

► Dėkodami už įvykusius stebuklus, tikintieji Dievo Motinos atvaizdui aukoja aukso kryželius, grandinėles ir žiedus. A. Litvinovo nuotr.

Metropolitas Inokentijus apie dvasinį gyvenimą

2 psl.

Sugrąžinta stebuklingoji „Ženklo“ ikona

3 psl.

Ar tikintiesiems reikia teologijos žinių?

5 psl.

Kunigo atsakymai į parapijiečių klausimus

6 psl.

Bažnyčios naujienos

7-8 psl.

ISSN 2783-7173

Mums trūksta ryžto tapti išties dvasingu žmogumi...

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas INOKENTIJUS

Brangūs broliai ir seserys Kristuje!

Mes, krikščionys stačiatikiai, stovime prie naujų Bažnyčios metų slenksčio, kurie prasideda rugsėjo 14 d. (rugsėjo 1 d. senuoju stiliumi). Daugumai dvasiniu požiūriu ši diena praeina kažkaip nepastebimai. Tačiau kiekvienam iš mūsų turėtų iškilti labai svarbus klausimas: kokios dvasinės užduotys šiais naujais metais laukia manęs asmeniškai, ar esu pasiryžęs keisti savo gyvenimą, vis iš naujo stengtis tapti kitokiu žmogumi, nepamiršdamas, kad pagal Paties Kristaus žodžius, „reikia tik vieno“ - savo sielos išganymo, pasiruošimo amžinajam gyvenimui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Karalystėje?

Ar mus aplanko panašios pamaldžios mintys, ar mums užtenka ryžto pagaliau žengti tikrojo dvasinio gyvenimo keliu? O kas yra tas dvasinis gyvenimas, kaip mes jį suprantame?

Daugelis mūsų šiandieną gyvena įprastą gyvenimą: kasdieniniame šurmulyje ir žemiškuose rūpesčiuose, kur dvasinis gyvenimas dažnai nėra pirmoje vietoje. Tačiau anksčiau ar vėliau ateina akimirka, kai žmogus patiria prąšviesėjimą, suvokia, kad visi žemiškieji turtai - jaunystė, grožis, pinigai, šlovė - yra laikini. Ir tik mūsų nemirtinga siela yra amžina, todėl pirmiausia turėtume rūpintis ja. Išties palaimintas žmogus, kuriam kyla tokios mintys ir tokie siekliai.

Dvasinis gyvenimas yra lemiamas veiksnys žmogui ir visai žmonijai. Kūnas yra tik viena iš mūsų dalių; jis yra sielos - pagrindinės žmogaus sudedamosios dalies - saugotojas. Kaip kūnui kasdien reikia maisto, kad jį sustiprintume, taip ir sielai reikia maitintis, tačiau jos maistas yra kitoks - dvasinis. Jį sudaro dalyvavimas liturginiame Bažnyčios gyvenime, jos Sakramentuose - pirmiausia Išpažinties ir Komunijos, taip pat gerų darbų darymas, asmeninė malda, Evangelijos ir dvasinės literatūros skaitymas.

Dvasinis gyvenimas - tai naujas, į Jėzų Kristų įtikėjusio žmogaus gyvenimas, kuriam gyvybę teikia die-

viškoji Šventosios Dvasios malonė kartu su žmogaus laisvos valios priitarimu. Visaverčio dvasinio gyvenimo pradžia yra Krikšto Sakramentas, kurio metu žmogui gausiai suteikiama Dieviškoji malonė dvasiniam atgimimui. Krikšto Sakramentu žmoguje pasėjama malonės kupina dvasinio gyvenimo sėkla, kurios dygimas priklauso ir nuo Dievo, ir nuo žmogaus valios. Dvasinis gyvenimas yra Dievo pažinimas, bendravimas su Juo ir panašėjimas į Jį.

Jei norime pradėti gyventi dvasinį gyvenimą, turime nepamiršti keturių dvasinio kelio sudedamųjų dalių ir tobulėti visomis keturiomis kryptimis, kitaip mūsų pastangos nueis perniek. Šios keturios dvasinio kelio sudedamosios dalys yra šios:

1) dalyvavimas liturginiame Bažnyčios gyvenime, jos Sakramentuose, visų pirma Eucharistijos ir Atgailos Sakramentuose;

2) individuali malda;

3) Evangelijos (viso Naujojo Testamento) ir dvasinės šventųjų tėvų literatūros skaitymas ir perskaityto apmąstymas (Dievo žodžio mąstymas);

4) gerų darbų darymas.

Dvasinį žmogaus gyvenimą sudaro Dieviškoji malonė ir žmogaus laisvė. Žmogus turi pasitelkti savo valią tiek kovoje su nuodėme, tiek ugdant dorybes. Dievo malonė padeda mums kovoti su nuodėme ir ugdyti dorybes. Dvasinis gyvenimas realizuojamas bendradarbiaujant abiem - ir Dievui, ir žmogui. Dvasinis gyvenimas vyksta Bažnyčioje, nes joje (Sakramentuose ir pamaldose) gyvena ir yra teikiama pati Dieviškoji malonė.

Dvasinio gyvenimo tikslas – vienybė su Dievu, t. y. beaistriškumas, šventumas ir tobulumas

Dvasinio gyvenimo tikslas - vienybė su Dievu (sudievinimas), t. y. beaistriškumas, šventumas ir tobulumas. Todėl pagrindinis žmogaus žemiškojo gyvenimo tikslas - pasiekti asmeninę palaimingą dvasinę vienybę su Dievu ir tapti panašiu į Jį. Kai žmogus šio tikslo link juda teisingu, Dievo nurodytu keliu, jis įgyvendina savo aukščiausią pašaukimą ir pasiskirtį. Šalia jo visada yra Dievas,

► Jo Eminencija Inokentijus, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas. J. Seredaitės nuotr.

Kuris jam yra patikima atrama ir Kuris padeda pasiekti šį tikslą. O šventieji Tėvai padeda mums suprasti, kaip eiti šio tikslo link.

Kai žmogus tiki į Dievą, myli Jį, viliasi ir pasitiki Juo, jis siekia bendrystės su Juo. Viena iš labiausiai prieinamų žmogaus ir Dievo bendravimo formų yra malda. Žmogus, kuris stengiasi gyventi dvasinį gyvenimą, anksčiau ar vėliau susiduria su sunkumais judėti pirmyn, t. y. žmogus susiduria su pagundomis, kurios išbando jo pasiryžimą būti su Dievu. Dvasinis gyvenimas yra kova ne tik su nuodėme savyje, bet ir su piktosiomis dvasiomis. Todėl būtina pasikliauti Dievo gailestingumu, o ne tik pačiu savimi. Asketiniu požiūriu - dvasinis žmogaus gyvenimas yra kova su savo aistromis siekiant įgyti dorybių.

Apaštalas Paulius labai aiškiai kalba apie Šventosios Dvasios vaisius laiške galatams: „Dvasios vaisius yra meilė, džiaugsmas, ramybė, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas“ (Gal 5, 22-23). Kai į žmogaus širdį ateina ramybė, minčių tyrumas, tylą, meilė visiems, džiaugsmas, maloninga meilė, kai jis pamiršta save ir galvoja apie kitus, kai visiems linki gero, kai jo

siela dega meile ir yra atsigręžusi į Dievą - tai yra Dvasios vaisiai. Tai reikiama, kad Dievo malonė yra su jumis. Šios dovanos įgyjamos kaip atsakas į pastangas gyventi krikščionišką gyvenimą. Tačiau šis dvasinis žygdarbis nėra formalus tam tikrų taisyklių vykdymas. Dievas karaliaus Saliamono lūpomis sako: „Mano sūnau! atiduok Man savo širdį“ (Patarlių 23, 26; liet. vertime - „Mano vaike, pasitikėk manimi“). Dievui reikia mūsų širdies. Visos išorinės regulos: nusilenkimai, maldos, pasninkas, kantonų skaitymas ir ilgos pamaldos reikalingos ne Dievui, bet mums, jei jos padeda mums apvalyti širdį dėl Dievo. Tam reikia dvasinių pastangų, kad žmogus atmestų savo savanaudišką valią, kad atsakytų bet kokio nešvarumo, apgaulės, melo; kad nusigręžtų nuo visų nuodėmių; kad jo sieloje nebūtų nei pavydo, nei piktumo, nei susierzinimo, nei išdidumo, nei tuštybės. Kad jis nesiektų jokios žemiškos šlovės, žemiškų tikslų - turto, pinigų, valdžios, karjeros. Jis turėtų būti visiškai atsigręžęs į Dievą, ieškoti Dievo karalystės ir Jo teismo. Kai žmogus taip gyvena, meldžiasi Dievui visa širdimi, su meile, Viešpats ateina pas jį ir suteikia jam Šventosios Dvasios ma-

lonę. Tai ir yra dvasinis gyvenimas. Būtent toks gyvenimas vadinamas šventu. Šventieji - tai ne tik tie, kurie vaizduojami ant ikonų su aureolėmis, tai žmonės, kurie nuolat gyvena tokį gyvenimą - gyvenimą su Dievu. Jų, žinoma, yra nedaug, tačiau jų nėra taip jau ir mažai. Jų yra ir dabar, ir jų buvo visada. Žmonių, kurie visiškai atidavė savo širdį Dievui. Kaip sakė apaštalas Paulius: „Aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (Gal 2, 20). Kai žmogus pasiekia tokį gyvenimą su Dievu, jam viskas tampa aišku ir suprantama, iš jo pasitraukia bet koks nusivylimas, abejonės, tamsa ir netikrumas. Tampa aiški gyvenimo prasmė ir Dievo valia jam bei visai žmonijai.

Toks žmogus trokšta tapti Dangiškosios Jeruzalės piliečiu - jis uoliai, atsakydamas savęs, ruošiasi juo tapti, rengiasi išlaikyti svarbiausią savo gyvenimo egzaminą - kad sugebėtų gyventi Meilės karalystėje, kur žmonės myli vieni kitus taip, kaip Dievas myli mus visus.

Taigi, brangūs broliai ir seserys, su Dievo pagalba, pasistenkime parodyti savo ryžtą žengti šiuo išganymo keliu - keliu, kuriuo eidami išgelbėsime savo sielas ir įgysime amžinąjį gyvenimą Jėzuje Kristuje.

Tėvas Petras Miuleris: „Tai ta tikroji ikona...“

Vilniaus Ženklo (iš Dangaus) cerkvės klebonas, protojerėjus mitroforas Petras Miuleris pareiškė: „Atėjo laikas deramai pagerbti šią ikoną!“ Jis papasakojo istoriją, kurią išgirdo iš ankstesnio šios cerkvės klebono, o šis, savo ruožtu, iš buvusiojo iki jo.

- Tėve Petrai, kada pirmą sykį sužinojote apie stebuklingą Ženklo cerkvės ikoną?

- Šioje šventovėje ėmiau lankyti tikriausiai nuo 1974 metų. Dalykas tas, kad tuometinis jos klebonas, tėvas Vladimiras Dziačkovskis, šaldavo atėjus tarnauti. Išgirdęs apie tai, pagalvojau: nederą dvasininkui šalti. Radiatoriai šventovėje atsirado kur kas vėliau, beje, mano nuodėmingojo, iniciatyva. O tuomet buvo krosnis. Tad aš ateidavau ir ją kūrendavau. O tėvas Vladimiras man pasakodavo įvairias istorijas. Ir apie šią ikoną papasakojo. Tada aš čia būvau krosnies kūrikas. Dabar aš jau be maž 45 metai kaip esu dvasininkas.

- Ką konkrečiai tėvas Vladimiras Dziačkovskis pasakojo apie šią ikoną?

- Buvo likę nedaug laiko iki jo žemiškojo gyvenimo pabaigos, kai tėvas Vladimiras pasakė: „Atskleisiu tau paslaptį. Didžią paslaptį! Ši ikona - ta pati, tikroji, kurią atvežė Jo Ekscelencija Juvenalijus ir kuri laikoma dingusi!“ Pasak jo, jis tai sužinojo iš savo tėvelio, kunigo Josifo Dziačkovskio. Ikona buvo presbiterijoje, nešti iš jos bijojo.

- Bijojote, kad pavogs?

- O ką darysi, juk vogdavo! Ir dabar vagia - jau man čia tarnaujant nuo analojaus pavogė kankinės vienuolės Eudokijos ikoną. Teko tapyti naują. Taip „nudegiau“, ir nuo tada stengiuosi būti budrus. Matyt, ir mano pirmtakai turėjo priežasčių abejoti šventenybės saugumu.

- Ar yra kokių nors minčių, prielaidų, leidžiančių spręsti, kada ikona buvo paslėpta - iki karo ar po jo?

- Be abejo, buvo galima pasistengti sužinoti daugiau detalių iš tėvo Vladimiro, bet jis jau buvo prieš amžinybės slenkščio. Bet kai ką jis papasakojo, ir už tau jam „ačiū“! O mano atmintis dabar atitinka amžių... Manau, ikoną pa-

► Ženklo (iš Dangaus) šventovės klebonas prot. mitroforas Petras Miuleris stebuklingosios ikonos paslaptį saugojo daugiau nei 40 metų. A. Litvinovo nuotr.

slėpė iki karo - Antrojo Pasaulinio. Juk 1947 metais Patriarchas Aleksijus I jau padovanojo kitą ikoną - vietoj prarastosios.

- Iš Ženklo cerkvės istorijos žinome, kad karo metų pamaldų joje nebuvo. Tikriausiai logiška manyti, jog klebonas nepaliko stebuklingosios ikonos tuščioje šventovėje, o paslėpė ją.

- Taip, kurį laiką, bet neilgai, čia pamaldų nebuvo. Gali būti, kad klebonas buvo paslėpęs ikoną.

- Šiaip ar taip, bet vieną dieną ji buvo gražinta į šventovę, bet laikoma presbiterijoje. Parapijiečiai nežinojo apie tai?

- Nežinojo. Taip siekta išsaugoti ikoną. Tėvas Vladimiras ją saugojo, tėvas Josifas saugojo, ir aš tęsiau jų darbą. Vienintelis dalykas, kuriam ryžausi - perkėliau ją iš presbiterijos į navą, kad žmonės galėtų prie jos melstis. Mes parinkome ikonai senovinius rėmus, kurie jai tiko, ir patalpinome ikoną kairiojoje navoje.

- Kada tai įvyko?

- Aš čia nuo 1987 metų, o ikoną iškelti iš presbiterijos pasiryžau praėjus maždaug trejiems klebono tarnystės šioje šventovėje metams. Vadinasi, tai buvo 1990 ar 1991 metais.

- Bet parapijiečiai nežinojo, kad tai „ta pati“ ikona? Ir, nepaisant to, jai pradėjo reikšti išskirtinę pagarbą. Tikintieji, dėkodami už patirtus stebuklus ėmė aukoti savo žiedus, kryželius, grandinėles...

- Dauguma nežinojo, bet siauram rateliui tikinčiųjų keletą sykių esu pareiškęs, kad tai rasta, vėl įgyta ikona. Pamenu, kaip susijaudinau, kai buvo atneštos pirmosios dovanos ikonai. Aš priešdavau, klausdavau, ir žmonės aiškino: „Žinote, įvyko toks stebuklas...“ Užrašytas ne vienas ir ne du stebuklai. Beje, aš pats visus svarbius darbus pradedu pasimeldęs prie šios ikonos.

- Galite paminėti konkrečius stebuklingos paramos faktus?

- Pavyzdžiui, buvo tokia Marija (pavardės neminėsiu). Lietuvė. Ji pastojė, nors daug metų iki to negalėjo sulaukti vaikelio. Kokia ji buvo laiminga, kaip dėkojo už tai, kad pasveiko! Ir daugelis kitų.

- O ar tiesa, kad ir katalikai reiškia pagarbą šiai ikonai?

- Tiesa. Ir jie žino, kad tai - stebuklingas paveikslas. Ateina ir po 10 žmonių, sustoja prie šios šventosios ikonos ir prašo, kad vyktų intencinės pamaldos.

- Visgi kas daro ikoną stebuklingą?

- Apskritai paėmus, kiekviena ikona gali tokia būti. Tai lemia požiūris į ją. Reikia deramai melstis. Čia pas mus yra popierinė Nikolajaus Stebukladario ikona, priklijuota presbiterijoje prie durų. Ikoną atnešęs žmogus pasakė: ši ikona stebuklinga! Pasimeldęs prie jos sulaukiau didelės paramos! Aš pasakiau: visai įmanoma! Ir tvarkingai priklijavau ją. Ir popierinė ikonėlė gali būti šventenybė.

- Ikonos dingsta ir atsiranda. Ir tai įvyksta deramu metu. Dabar sudėtingas metas, neišskiriant ir Bažnyčios. Gal ir nėra atsitiktinumai, kad Ženklo ikona grįžta pas mus būtent dabar?

- Gali būti, o kodėl ir ne. Manau, visada galima rasti įvykusio stebuklo pradinę priežastį. Viena yra neabejotina - ši ikona stebuklingai atėjo pas mus, mes tapome didžio stebuklo liudininkai.

Maksimas ROGALSKIS

Tęsinys. Pradžia 1 p.

Ekspertų grupės nuomone, aprašant ikoną buvo įsivėlusį klaidą. Mat, pasak padavimo, jo ekscelencija Juvenalijus atvežė ikoną iš ankstesnės tarnystės vietos - Kursko. Be to, XX amžiaus pradžioje nebuvo visiems prieinamų katalogų su ikonų aprašais, o žmonių, sugebančių atskirti ir tiksliai nustatyti įvairias ikonografijos subtilybes, buvo nedaug.

Protojerėjaus ir menotyrininko Aleksandro Bertašo nuomone,

vienareikšmiškai priskirti šią ikoną Naugardo tipui būtų perdėta, netikslu. „Dievo Motinos ikona iš Ženklo cerkvės Vilniuje primena Naugardo tipo „Ženklo“ ikoną meniškumo, bet ne ikonografijos požiūriu. Dalykas tas, kad „Ženklo“ Dievo Motinos ikonos (Orantis) pagrindiniai tipai, pavyzdžiui, Kursko Šaknies ir Naugardo yra labai panašūs. Kartais net nematai ikonografinių skirtumų. Tuo tarpu stilistikos skirtumų gali būti. Šiuo atveju turime Orantis (Ženklo) tipo Dievo Motinos ikoną, nuo ku-

rios Kursko Šaknies ikona beveik nesiskiria“.

Tokios nuomonės yra ir menotyrininkė Margarita Artamonova. Pasak jos, nėra pagrindo abejoti, kad tai ir yra ta pati ikona, kurią iš Kursko į Vilnių atvežė arkivyskupas Juvenalijus. „Skirtingai nei originalioje Kursko Šaknies ikonoje (dabar ji yra Niujorke), Vilniuje, Ženklo cerkvės ikonoje, nėra paveikslų, pavaizduotų ant ikonos kraštų. Tačiau iš pradžių jų nebuvo ir ikonoje, įgytoje 1295 metais, ant Tuskaros upės kranto.

Pati centrinė mūsų ikonos dalis artima Naugardo „Ženklo“ ikonai. Kartu galima sakyti, kad „Ženklo“ Kursko Šaknies bei visų kitų šios grupės rusų ikonų ištakos - Naugardo ikona, tad tos ikonos gali būti laikomos Naugardo ikonos kopijomis“.

Gavęs komisijos išvadas, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus palaimino surengti iškilmes stebuklingosios ikonos, įgytos Vilniaus Ženklo (iš Dangaus) cerkvėje, proga. Spalio 12, šeštadienį, Dievo Motinos Globos

šventės išvakarėse, didingoje Ženklo šventovėje gausiai susirinks tikintieji, atvykę iš visų Lietuvos kampelių. Iškilmingą Liturgiją celebruos archijerėjus valdytojas. Kartu tarnaus visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios klero nariai. Po Liturgijos vyks religinė procesija aplink šventovę. Tikintieji melsis nešdami ir naujai įgytą stebuklingą ikoną. Po to visiems iškilmių dalyviams bus pasiūlyta pasivaikinti.

Marija JAKUBOVSKAJA

Tuščiažodžiavimą ir išsiblaškyimą įveik darbu ir Jėzaus malda, o nuo niaurumo gelbėkis verkdamas dėl savo nuodėmių.
Šv. Josifas Optietis

Naujieji bažnytiniai metai - indikto pradžia

Igumenas ANTONIJUS (GURINOVIČIUS),
Šventosios Dvasios vienuolyno dekanas

Rugsėjo 14 prasideda bažnytiniai metai; tai - indikto pradžia. Šalyse, kur vyravo stačiatikiškoji kultūra, naujieji metai taip pat prasidedavo būtent šią dieną. Vėliau jie buvo nukelti į sausio 1 - taip, kaip yra Vakaruose. Daugelyje pasaulio šalių išlieka savas kalendorius. Štai Azijoje Naujuosius metus švenčia ir vėly rudenį. Tai vis žmonių pasirinktos datos, terminai, mūsų žemiški skaičiavimai ir pagal juos sudaryti kalendoriai.

Visgi šios gairės mums primena apie tai, ką žmonės norėjo pažymėti, o jie visada norėjo pabrėžti, kad laiko tėkmė labai srauni. Ir Šventasis Raštas nuolat mums primena, koks svarbus laiko vaidmuo žmogaus gyvenime. Laikas negrįžta, jo negalima „atsukti“ atgal. Laiko negalima sustabdyti, jis lekia pirmyn kiekvieną sekundės dalelę. Visas mūsų gyvenimas glūdi laike ir priklauso nuo jo.

Tik Viešpats Savo beribėje Šviesos Karalystėje yra iškilęs viršum laiko, viršum jo tėkmės. „Viena diena pas Viešpatį yra kaip tūkstantis metų, ir tūkstantis metų - kaip viena diena“ (2 Pt 3,8). Tuo tarpu mums kartais ir minutė ar valanda prailgsta, o metai gali prabėgti visiškai nepastebimai. Mes esame laiko vergai ir negalime išsivaduoti iš šios vergijos. Bet jeigu Viešpats mums skyrė gyventi šį laiką, privalome atminti, kad būtent jame teka visas mūsų gyvenimas, ir jame atliekame visus savo darbus.

Mūsų gyvenimas turi būti toks, kad nuolat turtėtume Viešpačiui, o jį mums skirtą laiką turime žvelgti kaip į didžią, neįkainojamą dovaną. Niekas iš mūsų nežino, kokia laiko atkarpa jam duota, kiek tėsis jo gyvenimas. Viename Evangelijos palyginime sakoma, jog šeimininkas ateina netikėtai, nelaukta ir atėjęs daro su žmonėmis apyskaitą (Mt 25,19). Ir pas mus Viešpats ateina netikėtai! Nebūtina tada, kai iškeliausime Anapilin. Tai gali būti ir čia, išbandymo metą, tai gali būti itin sunkią, kritišką mūsų gyvenimo akimirką, kuomet visi mūsų veiksmai, visi sumanymai, visa, ką esame pasiekę, patenka ant svarstyklių. Ateina Viešpats ir daro su mumis apyskaitą: kaip mes gyvenome, kaip pasinaudojome mums skirtu laiku? Ir čia paaiškėja, kad nepaprastai daug jo esame praradę... Kiekviena upė galiausiai įteka į jūrą. Ir kiekvienas

gyvenimas galiausiai pereina į amžinybę ir joje tęsiasi. Tačiau ten, kur bus Dievo karalystė, laiko neliks. Ir Apokalipsėje skaitome, kad angelas prisiekė Praamžiaus Dievo vardu, jog laiko nebebus. Todėl visas galias, visas mums suteiktas dovanas turime skirti tarnavimui Viešpačiui. Ši tarnystė - tai ne tik mūsų bendra malda, bet ir kasdienė veikla. Nes visa, ką darome Dievo šlovei, ir konkretūs darbai, ir rūpinimasis kitais asmenimis, ir malda, ir visa kita veikla, ir kiekvienas susitikimas, ir poilsis, - visa gali vykti Dievo akivaizdoje ir Jo šlovei.

glūdinčiu blogiu ir nuodėme, o savo veiksmais šiame gyvenime gausinti gėrį, gailingumą ir atjautą, kaip Viešpats mums ir nurodė. Visa, kas vyksta žmogaus gyvenimo eigoje - malda, darbas, džiaugsmas, liga, neganda bei pats gyvenimas - visa turi vykti Kristaus akivaizdoje! Tuomet kiekviena diena, kiekviena valanda, kiekviena akimirka taps kupina Jo švenčiausiojo artumo. Ir neliks nė vienos gyvenimo dienos, nė vienos jo valandos ir akimirkos be Dievo, ne Jame, toli nuo Jo.

Ir tuomet mūsų gyvenimas nebus paprasta egzistencija, besitęsianti nuo gimimo iki mirties, o taps darbu, kūryba, skirta Dievui, kopimu į Viešpaties kalną, kur mūsų laukia Dangišskasis Tėvas. Kiekvienam, kuris darbavosi, kiek jam jėgos leido, Jis tars: „Gerai, šaunusis ir ištikimasis tarne! Kadangi buvai ištikimas mažuose dalykuose, Aš tau pavesiu didelius. Eik į savo šeimininko džiaugsmą!“ (Mt 25,21). Amen.

Ateina Viešpats ir daro su mumis apyskaitą

Pasistenkime tvirtai įsidėmėti, kad laikas trumpas, kad mums nevalia jo prarasti, kad privalu gausinti lobį savo širdyje: mums duoto Šventojo Rašto slėpinių pažinimą, kad reikia kovoti su mumyse

BAŽNYTINIS KALENDORIUS. RUGSĖJIS

PIRMADIENIS	ANTRADIENIS	TREČIADIENIS	KETVIRTADIENIS	PENKTADIENIS	ŠEŠTADIENIS	SEKMADIENIS
TITULO ŠVENTĖS:						
12 Ištikimojo kunigaik. Aleksandro Neviečio garbei skirtos Vilniaus, Kybartų, Užsalių, Anykščių, Rokškio šventovės.	19 Arkang. Mykolui pašvęstos Vilniaus ir Šilutės šventovės.	21 Švč. Dievo Gimdytojos Gimimo garbei pašvęstos Trakų m., Raguvos šventovės.	30 Kank. Fidejai (rus. Verai), Spėjai (rus. Nadijezdai), Caritas (rus. Liubovei) ir jų motinai Sofijai pašvęsta Klaipėdos šventovė.	1 10-ta savaitė po Sekminių. Kank. Andriejus Stratilatas ir su juo 2593 kank. (284–305).		
2 Pran. Samuelis (XI a. pr. Kr.). (304). Kank. Severas, Memnonas kartu su 37 kank.	3 Apašt. (iš 70-ties), Tadas (~44). Kank. Bazė ir jos sūnūs: kank. Agapijas, Teognijus ir Pistijus (305–311).	4 Kank. Agatonikas, Zotikas, Teoprepas, Akindinas, Severinas ir kt. (305–311).	5 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Užmigimo Pošventė. Kank. Lupas (~306).	6 Kank. Eutyčas, ap. Jono Teologo mokinys (I). Petro, Kijivo, Maskvos ir visos Rusijos metrop., stebukladario, relikvijų perkėlimas (1479).	7 Apašt. Baltramiejaus relikvijų perkėl. (VI). Apašt. iš 70-ties Titas, Kretos vysk. (I).	8 11-a savaitė po Sekminių. Švč. Dievo Gimdytojos Vladimiro ikona. Išpažinėjas Romanas Medvedis, presbit. (1937).
9 Pimenas Didysis (~ 450). Kank., Kijivo Pečery vien. Kukša ir Pimenas asketas (po 1114).	10 Mozė Negras (~400). Šv. vienuolis Teodoras, kunigaikštis Ostrogiškis (1530).	11 Pran., Viešpaties pirmtako ir Krikštytojo Jono nukirsdinimas.	12 Ištikimojo kunigaik. Aleksandro Neviečio relikvijų perkėlimas (1724).	13 Švč. Dievo Gimdytojos garbingosios juostos patalpınimas šventovėje (395–408).	14 Simeonas Stulpininkas (459) ir jo motina Morta (~428).	15 12-a savaitė po Sekminių. Kank. Mamantas (275), jo tėvas Teodoras ir motina Rufina (III).
16 Kank. Nikomedijos vysk. Antemas ir su juo kank. Teofilis (diakonas), Dorotėjus, Mardonijus ir kt. (302).	17 Kank., Vavila, Didžiosios Antiochijos vysk. ir su juo trys jaunikaičiai – Urbonas, Prilidianas, Epolonijus, taip pat jų motina Kristodula (251).	18 Pran. Zacharijas ir teisioji Elzbieta, Pirmtako Jono tėvai (I). Kank. Atanazas, Bresto igumenas (1648).	19 Arkang. Mykolo stebuklo Kolosuose IV a. Prisiminimas (vietovė gavo „Chonų“, liet. „Aizos“ pav.).	20 Švenčiausiosios Dievo Gimdytojos Gimimo Prieššventė. Kank. Sozontas (~304).	21 Švč. mūsų Valdovės, Dievo Gimdytojos ir visada Mergelės, Marijos Gimimas.	22 13-a savaitė po Sekminių, prieš Kryžiaus Išaukštinimą. Teisieji Joakimas ir Ona, Jėzaus protėviai.
23 Kank. Minodora, Mitrodora ir Nimfodora (305–311).	24 Vienuolė Teodora Aleksandrietė (474 – 491). Šv. Siluanas Atonietis (1938).	25 Švč. Dievo Gimdytojos Gimimo šventės Atbaiga. Kank. Autonomas Italietis, Bolu vysk. (313).	26 Kristaus Prisikėlimo šventovės Jeruzalėje atnaujinimo ir pašventinimo (335) prisiminimas.	27 Garbingojo ir Gaivinančiojo Viešpaties Kryžiaus Išaukštinimas visa, pasauliui.	28 Šeštadienis po Kryžiaus Išaukštinimo. Kryžiaus Išaukštinimo Pošventė Didysis kank. Niketas (~372).	29 14-a savaitė po Sekminių, po Kryžiaus Išaukštinimo. Kiprijonas, Kijivo, Lietuvos ir visos Rusijos metrop., stebuklad. (1406).
30 Kank. Fideja, Spėja, Caritas ir jų motina Sofija (~137).	LIETUVOS ŠVENTŲJŲ PAGERBIMO DIENOS:					
	8 Išpažinėjas Romanas Medvedis, presbit. (1937).	10 Šv. vienuolis Teodoras, kunigaikštis Ostrogiškis (1530).	18 Kank. Atanazas, Bresto igumenas (1648).	29 Šv. Kiprijonas, Kijivo, Lietuvos ir visos Rusijos metrop., stebuklad. (1406).		

Pažinimas išpučia, užtat meilė ugdo

Trakų vyskupas Ambrosijus,
Teologijos studijų vadovas

Kiekvienam tikinčiajam, tiek pasauliečiui, tiek besirengiančiam tapti dvasininku ar tik pradedančiam domėtis Stačiatikybe, gali kilti klausimas: ar reikia stengtis gauti žinių apie tai, ką skelbia, ko moko Stačiatikybė, ir kaip tai susieti su dvasiniu gyvenimu?

Apaštalas Paulius Pirmajame laiške Korintiečiams rašo: „Pažinimas išpučia, užtat meilė ugdo. Jei kas tariasi ką nors žinąs, tai jis nė nežino, kaip reikia pažinti. Bet kas myli Dievą, tas yra Jo pažintas“ (1 Kor 8, 1-3). Itin apsišvietęs savo meto žmogus, šventasis hierarchas Jonas Auksaburnis, dvidešimtoje homilijoje, skirtoje šiam apaštalo Pauliaus laišku, aukščiau cituotus žodžius aiškina taip: „Jeigu pažinimas nesusietas su meile, jis skatina puikuotis... O tas, kas myli, net ir turėdamas kokių nors trūkumų, meilės, kuri yra svarbiausias įsakas, dėka, gali veikiai įgyti žinių... Tuo tarpu tas, kas turi pažinimą, bet neturi meilės, tas ne tik kad nieko negauna papildomai, bet dažnai netenka ir to, ką turėjo, nes pasineša į puikybę. Tad pažinimas neįkvepia meilės, o priešingai – tolina nuo jos neįdėmų žmogų, darydamas jį išdidų ir pasiputusį. Didžiavimasis, puikavimasis skatina pasidalijimą, atsiskyrimą. Tuo tarpu meilė vienią ir padeda pažinti... Apaštalas sako nedraudžias turėti tobulą pažinimą, bet nurodo, kad kartu būtų ir meilė; (antraip) pažinimas bus ne tik kad nenaudingas, bet net ir kenksmingas“.

Tad ar tikinčiajam reikia teologijos žinių? Taip, jų reikia, ir Lietuvos stačiatikiai turi galimybę jų gauti. Tik svarbu suprasti, kaip gautomis žiniomis naudotis su meile Dievui ir žmonėms.

Jau netrukus – šių metų spalį vėl prasidės užsiėmimai eparchijos Teologijos studijose, įkurtose palaiminus hierarchui valdytojui – Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui. Mokytiis antrame, baigiamajame kurse, pradės būsimeji dvasininkai, katechetai, ikonų tapytojai, chorų vadovai ir giesmininkai.

Visi šie būsimeji Bažnyčios tarnautojai mokysis pagal jiems skirtą programą, kurioje yra disciplinų, padedančių išsiugdyti jų veiklai būtinus praktinius įgūdžius. Pavyzdžiui, būsimesiems dvasininkams bus dėstomas da-

lykas, kuris taip ir vadinasi „Bažnyčios patarnautojo ir hipodiakono tarnystės praktiniai įgūdžiai“. O katechetams – „Amžina psichologija ir pedagogika“, akcentuojant su krikščionyste susijusius šių mokslo šakų aspektus. Ikonų tapytojams bus rengiami praktiniai tapybos užsiėmimai, o būsimeji chorų vadovams ir giesmininkams – dirigavimas, giedojimas chore, solfedžio pratimai ir kt.

Visi be išimties besimokantieji šalia įvairių specialių, jų veiklai skirtų dalykų, nagrinės ir sudėtingus teologijos dalykus, kaip antai Katekizmas, o iš esmės – dogminę teologiją, Senąjį ir Naująjį Testamentą bei Liturgiką. Ir kiekvieną semestrą vyks šių disciplinų egzaminai, bus laikomos įskaitos.

► Jau netrukus, 2024 m. spalį, vėl vyks užsiėmimai Teologijos studijose.

Gali kilti klausimas, kodėl Teologijos studijų rengėjai nutarė, jog į studijų programą būtina įtraukti ne tik praktinei veiklai reikalingus dalykus? Kodėl tiek daug dėmesio skiriama ne tik profesiniam parengimui, bet ir teologijos disciplinoms?

Taip, kartais Bažnyčios nariai sako, kad ir be teologijos žinių įmanomas visavertis dvasinis gyvenimas, kad šis pažinimas, kaip jau minėta pradžioje, gali net trukdyti normaliai šio gyvenimo tėkmei. Ir kad ji tokia būtų, pakanka asmeniškio dievotumo: maldingumo, vadovavimosi Dievo įsakais, reguliaraus lankymosi pamaldose ir pan.

Na, o praktika rodo, kad dvasinio gyvenimo nederą apriboti tik emocijų, jausmų sritimi, nes toks apsiribojimas nesuteikia krikščioniui galimybės savo gyvenimą kreipti taip, kad jis taptų sąmoninga tarnyste Dievui (žiūr. Rom 12, 1-2). Toks krikščionis neįstengia deramai visaverčiai vadovautis Dievo įsaku mylėti.

„Mylėk Viešpatį, savo Dievą,

visa širdimi, visa siela ir visu protu.“ Tai Viešpaties Jėzaus Kristaus atsakymas į klausimą, koks įsakymas yra didžiausias Įstatyme (Mt 22, 36-37). Žmogus Dievui turi tarnauti visą savo esybę, įskaitant sielą su jos natūraliomis galiomis (protu, jausmais, valia) ir kūną. Stačiatikybei svetimas tikėjimo priešpastatymas protui. Protas ir tikėjimas neatsiejamai susiję ir vienas kitą numato. „Atjungus“ protą nuo religinės srities, neišvengiamai nuklystama į fanatizmą, į apeigiškumą. Tikinčiajam dvasiniu požiūriu pravartu pažinti savo tikėjimą ir jo dogmas.

Turint tai omenyje, svarbu suvokti, ko reikia, kad žmogus sėkmingai mokytųsi teologijos dalykų.

Kad atsakytume į šį klausimą, pirmiausia reikia aptarti, kas yra

Tuo tarpu teologijos raida nevyksta kaupiant žinias. Čia, skirtingai nei kitose mokslo šakose, asmuo, siekiantis naujumo, lengvai gali nuklysti į erezijas.

Stačiatikių Bažnyčia nuo pat savo gyvavimo pradžios turi teologijos žinių pilnatvę. Bet šios žinios neglūdi daugiatomiuose traktuose, kuriuos, kaip galėtume įsivaizduoti, Viešpats Jėzus Kristus perdavęs Savo mokiniais ant Atsimainymo kalno ar per Paskutinę vakarienę. Ne, šis pažinimas iš pradžių net nebuvo išreikštas žodžiais. Jų ir nereikėjo, nes iškilčiausia krikščioniškosios Teologijos raiška – tai ne paprasta intelektualinių žinių suma; iš esmės tai – Pats Kristus. Šių žinių pilnatvė glūdi Bažnyčios bendravimo su Dievu patirtyje, o svarbiausia – Dieviškojoje Eucharistijoje, Jos

jas suprastume, reikia ir intelektualinių pastangų. Visgi svarbiausias dalykas, nuo kurio priklauso krikščioniškosios teologijos pažinimo sėkmė, tebelieka tas, kurį minėjome aukščiau – žmogaus dvasinio gyvenimo lygmuo.

Būtent todėl eparchijos Teologijos studijų organizatoriai ir vadovai dvasinį besimokančiųjų ugdymą padarė vienu svarbiausių ir būtinų mokymo programos komponentų.

Šis dvasinis ugdymas pirmiausia reiškiasi tuo, kad nuo pat Teologijos studijų veiklos pradžios Vilniaus mieste, Nikolajaus šventovėje, kuri tapo studijų mokymo baze, kiekvieną savaitę imta aukoti vadinamąją „mokymo“ Dieviškąją Liturgiją. Jai vykstant eparchijos Teologijos studijų dėstytojai ir besimokantieji meldžiasi, gieda, patarnauja, o svarbiausia – tampa Švenčiausiųjų Slėpinių dalininkais: priima Kristaus Kūną ir Kraują, o tai – didžiausias teologijos lobis ir pagrindinis jos šaltinis. Be to, hierarchai ir dėstytojai reguliariai rengia pokalbius dvasinėmis temomis su besimokančiais Teologijos studijose, atsakinėja į jų klausimus, susijusius su dvasiniu gyvenimu. Antro kurso programoje planuojama rengti paskaitų ciklą, kuris skirtas stačiatikiškajam dvasingumui.

Tad sumuojant visus atsakymus į šiame straipsnyje iškeltus klausimus, reikia pasakyti, jog krikščioniui svarbu pažinti tikėjimo dalykus, kad jo tikėjimas galėtų reikštis sąmoningu, protingu tarnavimu Dievui. Tačiau šis pažinimas pasitarnaus jo dvasiniam gyvenimui tik tada, jeigu bus glaudžiai susietas su meile žmonėms ir su iškilčiausia meile – susivienijimu su Kristumi Eucharistijos Slėpinyje ir su individualiu kiekvieno asmens maldingu bendravimu su Dievu. Pasak šv. Pranašo ir Viešpaties Pirmtako Jono, toks bendravimas neįmanomas neatgailaujant, neskaidrinant proto, sielos ir širdies, nes tik tada gali išsipildyti ir paties Kristaus žodžiai: „Palaiminti tyraširdžiai; jie regės Dievą“ (Mt 5,8).

Baigdamas norėčiau pacituoti šv. Ambrosijaus Optiečio žodžius, kurie naujųjų mokslo metų išvakarėse gali būti naudingi tiek dėstytojams, tiek ir besimokantiems:

- Jeigu tik gerai mokytis, o kartu neprotingai didžiutis, - niekam tikęs dalykas.

- Vien geras mokymasis neįmanomas romumo, nuolankumo – tai nelyginant vaikščiojimas viena koja. Nors paėmęs ramentus ir vienakojis ar šlubas gali judėti, tačiau koks tai vaikščiojimas! Maža to jis vaikšto, nes labai reikia, bet dažnai suklumpa ir neretai skaudžiai susižeidžia. Tas, kas nori, kad jo sieloje viešpatautų ramybė, turi visaip puoselėti nuolankumą. Be jo neįmanoma išlikti ramiam.

Klausimai kunigui: Kokių nuodėmių Dievas neatleidžia?

Į parapijiečių klausimus atsako Šventosios Dvasios vienuolyno katedros kunigas Olegas Šliachtenko.

- Dažnai priiminėju Švenčiausiuosius Slėpinius, todėl dažnai einu ir išpažinties. Jaučiu, ką sakyti, tiesiog kartoju tuos pačius dalykus. Patarkite, kaip man elgtis.

Eugenijus

- Gerbiamasis Eugenijau, jums, aišku, vertėtų pačiam kreiptis į kunigą, kurį pažįstate, kuris jus pažįsta, ir su juo nagrinėti šį klausimą. Visgi pabandyčiau atrasti bent galimus sprendimo būdus. Tai, ko klausiate, gali būti susiję su sielos apdiržimu. Nes negali būti, kad reguliariai atlikdami išpažintį mes neberegėtume savo nuodėmių. Formali išpažintis yra pavojinga; tai pagrįstai kelia jums nerimą. Šventieji tėvai, apibūdinami panašią į jūsų būklę, sakė, kad ji – nevaisingos atgailos padarinys. Jūs atgailaujate, paskui ir vėl kartoja tą patį, ir vėl, bet nedate pastangų, kad įveiktumėte nuodėmę, deramai nekovoja su ja, tiesiog vardinat savo nuodėmes per išpažintį. Šv. Nikolajus Serbietis pateikia gražią analogiją. Žmogus, neduodantis atsivertimo vaisių, panašus į siuvėją, kuri dieną siuva, o naktį ardo į dalis savo dirbinį ir labai išvargsta. Pabandykite dėl savo nuodėmės reguliariai skaityti atgailos kanoną, atsisakyti pramogų, ar dar ko nors jums malonaus. Galima skirti laiko pamąstymui apie save, apie Dievą, apie jūsų nuodėmės prigimtį ir žalą, daromą jūsų sielai, be to, galima skaityti Evangeliją. Padeda ir Šventųjų tėvų rašiniai, skirti atgailai. Labai rekomenduoju archimandrito Joano (Krestjankino) mintis apie išpažintį arba Ignacijaus Briancaninovo, Teofano Atsiskyrėlio kūrinius. Pastis nuoširdžią atgailą padeda ir Efrema Siro atgailos maldos kiekvienai dienai bei šv. Izaoko Siro atgailos malda.

- Mano buvęs vaikinys parasė man ir pasiūlė susitikinėti. Aš ištekėjusi, susitikti atsisakiau, bet man buvo malonu su juo pabendrauti. Aš tai dariau, be to, ne sykį ir ne du. Nieko nedera mo šiuose pokalbiuose nebuvo, bet žinau: jeigu vyras apie tai išgirstų, jam nepatiktų. Ar nuodėmė bendrauti su buvusiuoju?

Valentina

- Brangioji Valentina, toks bendravimas, kokį aprašote, savaime nėra nuodėmė. Tačiau kyla klausimas: o kam? Kam jam to reikia? Jeigu jums tai nesusiję su ankstesniais jausmais, o jo jausmai neišblėšę, tąsyk jūs abu esate prie nuodėmės slenkščio. Jeigu sąmoningai tęsiate šį bendravimą, darote nuodėmę, nes šis ryšys kursto jo nuodėmingus jausmus. O jeigu dar žinote, kad toks bendravimas nepatinka sutuoktiniui, tai vėlgi yra akstinas nusidėti. Kas kita, jeigu būtų gyvybiškai svarbu bendrauti, o jeigu tai daroma dėl niekatoškos, negi verta rizikuoti jūsų šeiminių ryšiais, kad galėtumėte bendrauti su „buvusiuoju“?

- Mūsų didelė kompanija reguliariai vaikšto į pirtį – turime tokią tradiciją. Ten mes smagiai leidžiame laiką. Tačiau mane ėmė kiek erzinti tai, kad mūsų „pirtininkė“, pasakodama apie tradicijas, susijusias su pirtimi, vis nuklysta į okultizmą. Čia sako, kad reikia nusilenkti „pirties dvasiai“, čia kalba apie maldas „geram“ paveiklui ir pan. Darosi nesmagu ir nejauku. Gal man nebedalyvauti šiuose apsilankymuose?

Stanislovas

- Gerbiamasis Stanislovai, išties nesuprantama, kam jums dalyvauti tokiose „procedūrose“. Viešpats pasakė: „Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir aš išpažinsiu savo Dangiškojo Tėvo akivaizdoje“. Ir priešingai: „Kas išsigins Manęs žmonių akivaizdoje, to ir Aš išsiginsiu...“ (Mt 10, 32-33). Kuo čia reiškiasi išsiginimas? Tuo, kad būdamas krikščionis dalyvaujate „tamos darbuose“. Tegul tai tėra lyg ir žaidimas, bet su prietarais nejuokaujama. Net jeigu pasakysite, kad visos šios „apeigos“ pirtyje – pagonybė ir jums, krikščioniui, jos nepriimtinos, net jeigu nesilankstysite, kaip jums nurodoma, pats jūsų buvimas vykstant šioms „apeigoms“ yra netikęs dalykas, tai – „antimisijs“. Kiti asmenys manys, kad galima būti krikščioniu ir tiesiog dalyvauti, atliekant prietarų padiktuotas praktikas. Tuo tarpu jūsų atsisakymas net būti ten, kur jos atliekamos, kai kuriems asmenims bent parodys, jog krikščioniui tokie dalykai nepriimtini. Gal tada jiems kils klausimų, kurių dėka jie pasuks link Kristaus...

- Girdėjau, kad Bažnyčios skaldymo nuodėmės nenuplauna net kankinystės kraujas. Ar tai tiesa? Ir apskritai, ar esama nuodėmių, kurių Dievas neatleidžia?

Vladimiras

- Brangusis Vladimirai, Viešpats Pats pasakė, kad nebus atleistas piktžodžiavimas Šventajai Dvasiai (Mt 12,31-33). Dauguma šventųjų tėvų sako, kad piktžodžiavimas Šventajai Dvasiai – tai sąmoningas Šventosios Dvasios veiksmų priskyrimas velniui. Be

to, toks piktžodžiavimas – tai aki-vaizdus netikėjimas, bedievytė, taip pat netikėjimas, kad Dievas, apskritai atleidžia nuodėmes (tai – Šv. Maksimo Išpažinėjo požiūris). Šv. Ignacijus Briancaninovas rašo, kad nenoras atsisakyti eretzijos, atkaklus jos laikymasis, taip pat Bažnyčios (Kristaus Kūno) skaldymas yra piktžodžiavimas Šventajai Dvasiai. Labai svarbu, kad abiem šiemis aiškinimams būdingas vienas itin reikšmingas dalykas: juose vieningai pabrėžiamas nenoras atsisakyti nuodėmingo požiūrio ir nenoras atgailauti. Nuo paties žmogaus priklauso, ar jam bus atleista. Viešpats nekinta, todėl nekinta ir Jo gailestingumas bei meilė. Todėl žmogus gali nuolat sulaukti Jo malonių: atleidimo, pagydymo. Tačiau paklauskime, ar žmogus galės priimti Dievo malonę, jeigu

► Dvasininkai įspėja, kad formali išpažintis pavojinga. A. Litvinovo nuotr.

jis užsispyręs laikosi savo paklydimu, išdidžiai priešinasi Dievui ir taip piktžodžiauja Šventajai Dvasiai. Atsakymas akivaizdus: juk ir Pats Gelbėtojas kalba apie neatleistiną nuodėmę. Tai, kad Bažnyčios skaldymo nuodėmės nenuplauna net kankinystės kraujas – šv. Jono Auksaburnio mintis. Aišku, kad žmogaus, suskaldžiusio Bažnyčią ir likusio paklydime, kankinystė yra beprasmė. Tai kankinystė dėl klaidingų įsitikinimų, kurie ir tapo Bažnyčios skaldymo priežastimi. Skėlimas – tai savita meilės priešingybė, o apie dalykus be meilės apašt. Paulius yra pasakęs: „Jei išdalyčiau vargšams visa, ką turiu, jeigu atiduočiau savo kūną sudėginti, bet neturėčiau meilės, nieko nelaimėčiau“ (1 Kor 13,3). Todėl šv. Jono mintis yra pagrįsta. Štai dar kelių šventųjų mintys analogiška tema. Ignatas Antiochietis (Teoforas): „Mano broliai, neapsigaukite! Tas, kas seka paskui Bažnyčios skaldytojus, nepaveldi Dievo Karalystės“. Irenėjas Lionietis: „Kristus teis tuos, kurie imasi skėlimo, kurie nemyli Dievo ir labiau rūpinasi savo nauda nei Bažnyčios vienybe“. Augustinas: „Eretikai ir skaldytojai savo bendruomenes taip pat vadina bažnyčiomis. Bet...skaldytojai imdamiesi ne teisėtų veiksmų, skaldančių Baž-

nyčią, išsižada broliškos meilės, nors ir tiki į tą patį kaip ir mes. Todėl nei eretikai nepriklauso visuotinei Bažnyčiai... nei Jos skaldytojai“.

- Kompiuteriniuose mūsų vaikų žaidimuose esama žiaurių scenų, žudynių ir t.t. Be to, visa tai vaizduojama gana realistiškai. Ar žaidžiant tokius kompiuterinius žaidimus žudyti - nuodėmė? Ir ar nuodėmė juos žaisti?

Marija

- Gerbiamoji Marija, jūsų klausimas kelia daug kitų klausimų, be to, atsakant į jį, reikia atsižvelgti į daugelį aplinkybių. Tad iš esmės vertėtų paskaityti, ką specialistai rašo apie vaikų psichologiją ir apie kompiuterinių žaidimų poveikį jų psichikai. Šiuose darbuose aprašoma tokių žaidimų daroma žala iš esmės susijusi su nuodėme. Rea-

rumas, būdingas kai kuriems kompiuteriniams žaidimams, nesuderinamas su krikščionybe. Tokiuose žaidimuose akcentuojami mīnėti dalykai, todėl žaidėjas verčiamas vis žiūrėti į baisius dalykus, kurie ir realiaame gyvenime jį šokiruotų. Čia kyla klausimas, kam iš viso to reikia? Vaikams tokie žaidimai – neabejotinas blogis. Ir suaugusiems iš jų – jokios naudos. Tokie vaizdai turi arba patikti (tada tai savaime yra nuodėmė), arba kelti pasišlykštėjimą. Tąsyk, kam daryti tai, kas bjauru? Bet jeigu žmogus žiūri į tą bjaurastį, ilgai niei šie reginiai daro jį abejingą, jie sukietina jo širdį, o tai vėlgi blogis, nes kietaširdis žmogus ir realiaame gyvenime neatjaus to, kuris patiria kokią nors nelaimę. Ir tai vis nuodėmė: kietaširdiškumas, suluošinta siela, polinkis į prievartą. Dar galima pridurti, jog kompiuteriniai žaidimai – tai tuščiai praleistas laikas, o juk įsitraukus žaisti kasdien tam skiriama ne viena valanda.

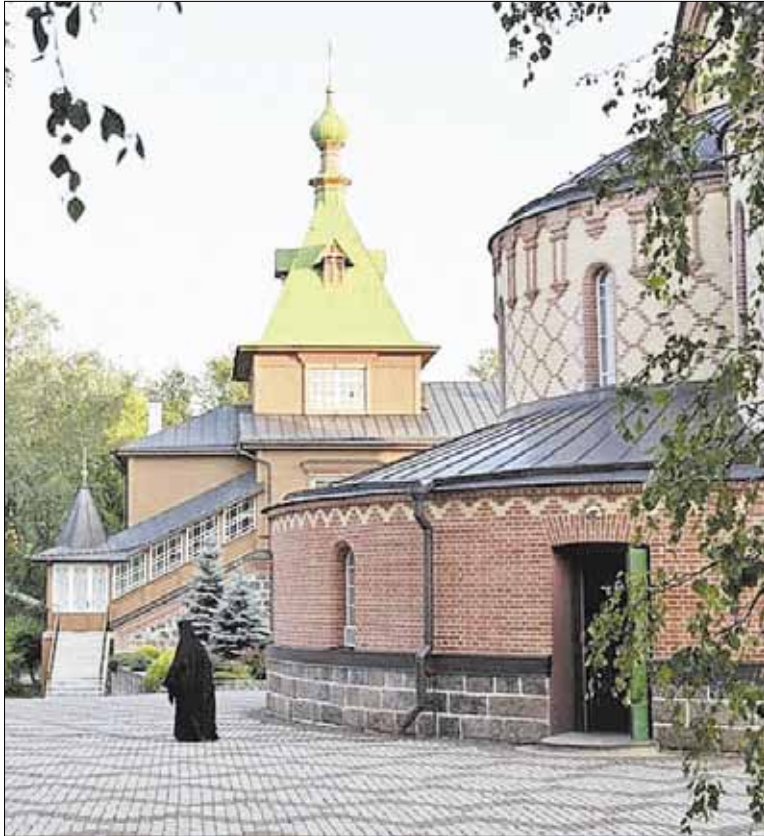
- Ar galima valyti dantis išvaikarėse, prieš Liturgiją ir Švenčiausiųjų Slėpinių priėmimą? Juk valant galima netyčia praryti dalelę dantų pastos. Ar taip nepažeisime pasninko prieš Liturgiją?

Georgijus

- Brangusis Georgijau, dantis reikia valyti visada. Nejaugi manote, kad atsitiktinai prariję dantų pastos galite netekti Švenčiausiųjų Slėpinių? Kristus mums sako: „Ne kas patenka į burną, suteršia žmogų, bet kas išeina iš burnos, tai suteršia žmogų“ (Mt 15, 17-18). Tėšia blogis, glūdintis mūsų širdyje: piktos mintys, neskaistūs geiduliai, aistros. Eucharistinis pasninkas skirtas jausmų, aistrų ir visos esybės nuraminimui, „sutramdymui“, kad taptume nuolankesni. Dar šis pasninkas primena, kad ne mūsų žemiškas, o Dangiškas maistas, Dangaus Duona – štai, kas iš tiesų mus gaivina. Kaip lašelis vandens ar dalelė dantų pastos gali pažeisti liturginį pasninką, sukeldama pilvapenybę, puikybės ar kitą neskaisčią aistrą? Atminkite, kad Išganytojas net apie Savo įsaką sakė: „Šabas padarytas žmogui, ne žmogus šabui“ (Mk 2, 27). Vadovavimasis įsako „raidė“, o ne prasme paverčia mus naujaisiais fariziejais. Vienintelis, kas to trokšta – šėtonas. Jam rūpi atitraukti mus nuo Kristaus Kūno, palikti mus be Dievo malonių, be tikėjimo, ir visa tai – vardan tarimo „teisuliškumo“. Tad nesijaudinkite, nesikrimskite. Neleiskite velniui įkvėpti jums kaltės pojūtį ten, kur jos nėra. Džiaukitės ir atminkite: Dievas ne tam siuntė Savo Sūnų nukryžiuojimui, kad mes Jo bijotume atsitiktinai prariję dantų pastos.

Klausimus galima siųsti į redakciją įprastu arba elektroniniu paštu, arba per Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupijos Facebook puslapį.

Kelionė į Piuchticą

► Maldininkai iš Lietuvos padės Piuchticos vienuolyno seserims nuimti derlių.

Palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui, grupė Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios parapijiečių išvyko į Piuchticos Užmigimo moterų vienuolyną Estijoje. Kelionės tikslas – padėti vienuolyno seserims bulviakasyje.

Piligriminė kelionė tęsis nuo rugsėjo 5 iki 8 dienas. Dvasinėms piligrimų reikmėms rūpinsis Trakų vyskupas Ambrosijus. Pagrindinę kelionės organizavimo išlaidų dalį ėmėsi padengti Lietuvos Stačiatikių Bažnyčia. Sekmadienį visi piligrimai turės galimybę dalyvauti ten pamaldose.

Stačiatikiai nesulaukė pakvietimo į inauguraciją

Šių metų liepos 12 d., penktadienį, įvyko Jo Ekscelencijos Gitano Nausėdos inauguracija Lietuvos Respublikos Prezidentus antrai kadencijai.

Į valstybės vadovo inauguracijos ceremoniją buvo pakviesti visų Lietuvos religinių bendruomenių atstovai išskyrus Lietuvos Stačiatikių Bažnyčią, nors tai yra antra pagal dydį šalyje religinė bendruomenė.

Šio demaršo priežastį išsakė Seimo pirmininko sekretoriato vadovas. Pasak jo, metropolitas Inokentijus nebuvo pakviestas... „dėl visiems suprantamų priežasčių – dėl jo požiūrio į karą Ukrainoje“.

Tarptautinė situacija politikams kartais iškelia nelengvą uždavinį, kaip reaguoti į tam tikrus išorės ir vidaus gyvenimo įvykius. Labai gerbiame tuos, kurie, vertindami situaciją, pasižymi išmintimi, aiškumu ir pusiausvyra, pavyzdžiui, Prezidento spaudos sekretorių, kuris nekomentavo, kodėl nebuvo pakviesti į inauguraciją. O kiti leido sau keletą komentarų, kurie, deja, buvo visai neobjektyvūs. Metropolitas Inokentijus, pasak Seimo pirmininko sekretoriato vadovo, nebuvo pakviestas „dėl visiems suprantamų priežasčių –

► Antros pagal dydį religinės bendruomenės Lietuvoje atstovų nebuvo Prezidento inauguracijoje.

dėl jo požiūrio į karą Ukrainoje“.

Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios Kanceliarija išreiškė didžiulį nusitebėjimą šiuo pareiškimu. Kaip žinoma, Lietuvos stačiatikiai, kurių vadovas yra Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus, ne kartą viešai išreiškė savo antikarinę poziciją. Lietuvos Stačiatikių Bažnyčia pasmerkė agresiją prieš Ukrainą visais lygmenimis – Bažnyčios vadovybės, dvasininkų, pasauliečių ir Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios visuotiniame susirinkime.

Yra gerai žinoma, kad kasdien visose Lietuvos stačiatikių šventovėse kasdien meldžiamasi Dievui, prašant kuo greitesnės karo pabaigos Ukrainoje, taip pat už Dievo saugomą mūsų Lietuvos šalį, jos valdžią, kariuomenę ir už visus Lietuvos žmones.

„Nepaisant minėto incidento, nuoširdžiai linkime Jo Ekscelencijai palaimos ir sėkmės darbuose Lietuvos ir jos žmonių labui“, – sakoma Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios kanceliarijos komentare.

Lietuvos stačiatikiai meldžiasi už persekiojamą USB

► Nuotraukoje: tradicinė tikinčiųjų, priklausančių USB, religinė procesija į Počajivo laurą šįmet buvo itin gausi.

Vilniaus ir Lietuvos metropolito Inokentijaus nurodymu visose Lietuvos stačiatikių šventovėse kasdien bus meldžiamasi už persekiojamą Ukrainos Stačiatikių Bažnyčią (USB), kurios vadovas yra Jo Eminencija metropolitas Onufrijus.

Hierarchui valdytojui palaiminus šią maldą kunigai kalbės Liturgijos metu, iškart po maldos, prašant karo Ukrainoje pabaigos, kuri taip pat kasdien kalbama per visas pamaldas Lietuvos Stačiatikių Bažnyčiose.

Visas maldos tekstas:

Viešpatie Dieve, mūsų Gelbėtojai! Iš sielos gelmių nuolankiai šaukiamės Tavęs Viešpatie: pažvelk iš savo šventosios aukštybės į ašarom

apsipylusius Tavo nuliūdusius žmones, ištikimus Ukrainos Stačiatikių Bažnyčios narius, kurie daugelį amžių išpažino stačiatikių tikėjimą ir vadovavosi šventaisiais Bažnyčios kanonais, o dabar kenčia panieką ir persekiojimus. Iš klausyk jų maldavimus. Siųsk savo šventuosius angelus visiems persekiojamiems už stačiatikių tikėjimą išpažinimą Ukrainos žemėje, kad jie sustiprintų Tavo ištikimą tautą ir ji, globojama angelų ir užtariama Švenčiausios Dievo Motinos bei visų Tavo šventųjų neštų Tavo gerąjį jungą. Labiausiai, Viešpatie, Savo Šventosios Dvasios jėga stiprink savo vyskupus ir kunigus, kad jie nebijodami, drąsiai, vieningai saugotų Tavo kaimenę. Viešpatie, Tu ant kryžiaus meldeisi už savo kankintojus ir pa-

skutinę valandą priemei plėšiko atgailą. Ir dabar, Viešpatie, nesunkink, stačiatikių tikėjimo ir Tavo šventosios Bažnyčios niekintojų ir persekiotojų, bet, jei įmanoma, suteik ir jiems džiaugsmą pažinti Tave, Tavo dieviškąją Meilę ir Išmintį, leisk savo dienas jiems baigti nuoširdžiai atgailaujant. Tavimi, Viešpatie, pasitikime ir būsime Tau ištikimi per amžius, nes Tu esi mūsų Gynėjas, mūsų Pagalba ir Pergalė. Tu, nugalėjęs pasaulį, esi mūsų Šviesa, pranokstanti bet kokią šviesą, mūsų Džiaugsmas, pranokstantis bet kokią džiaugsmą, mūsų Viltis, pranokstanti bet kokią viltį, mūsų tikrasis ir amžinasis išganymas, ir Tave, garbinamą Trejybėje, visi vienu balsu šloviname, dabar ir visados ir per amžių amžius! Amen.

Teologijos studijos. Antrų mokslo metų pradžia

► Į antrąjį kursą perėję besimokantieji stačiatikių studijose rengiasi naujų mokslo metų pradžia.

2024 metais, spalio pradžioje, vėl prasidės Teologijos studijų užsiėmimai. Šios studijos įkurtos pernai, palaiminus Vilniaus ir Lietuvos metropolitui Inokentijui. Šįmet mokymąsi tęs apie 60 žmonių iš daugelio Lietuvos vietovių – Klaipėdos, Mažeikių, Tauragės, Kauno, Vilniaus, Visagino.

Šie mokslo metai – baigiamieji, nes programa numatyta dvejiems metams. Studijose yra keturi skyriai – būsimųjų ganytojų, katechetų, chorinio dirigavimo (ir giedojimo) bei ikonų tapymo.

Antrųjų mokslo metų planas skiriasi nuo to, kuris buvo pirmus metus. Visų minėtų keturių skyrių programoje bus naujų dalykų, kaip antai „Stačiatikiškojo dvasingumo pagrindai“ ir „Sakralinis menas“. Be to, numatoma ir

labiau diferencijuoti skyrių programą. Pavyzdžiui, kai kurios disciplinos pernai buvo privalomos visiems, o šįmet – tik daliai besimokančiųjų. Štai Liturgika ir Bažnytinė slavų kalba šįmet liks tik ganytojų ir chorinio dirigavimo (bei giedojimo) skyrių programose. Dar daugiau dėmesio nei pernai bus skirta praktiniams dalykams.

Pasak Teologijos studijų vadovo, Trakų vyskupo Ambrosijaus, mokymo programa papildyta ir pakeista siekiant geriau parengti absolventus būsimajai jų veiklai.

„Tikimės, kad žinios, kurių jie sukaups, ir dvasinė patirtis ateityje pravers jiems tarnaujant Bažnyčioje, sustiprins jų meilę ir norą pasitarnauti Dievui ir žmonėms“, – pasakė vyskupas Ambrosijus.

Intencinės pamaldos laive naujų mokslo metų proga

► Intencinės pamaldas, skirtas mokslo metų pradžiai, laive laikė kun. Konstantinas Lazukinas. A. Litvinovo nuotr.

Rugsėjo 1 dieną visose Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios šventovėse naujų mokslo metų proga vyko intencinės pamaldos.

Vilniuje, Šventosios Dvasios vienuolyne, intencinėms pamaldoms vadovavo Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus. Trakų vyskupas Ambrosijus už pedagogus ir mokinius meldėsi Škaisčiausiosios katedroje. Intencinės pamaldos vyko ne tik šventovėse, bet ir plaukiojant vandeniui. Antai tradiciniame plaukiojime aplink Trakų pilį (Galvės ežere, žiūr. nuotr.) dalyvavo apie 100 žmonių. Kadangi norinčiųjų dalyvauti šioje iškiloje skaičius pranoko visus rekordus, teko užsakyti antrą laivą. Intencinės pamaldas iš-

kylos metu atliko Vilniaus ir Lietuvos Konstantino ir Michailo cerkvių dvasininkai – tėvai Konstantinas ir Michailas.

Kitą pasiplaukiojimą surengė šv. vienuolės Charitinos Lietuvaitės Seserija kartu su Škaisčiausiosios katedros sekmadienine mokykla. Plaukta Neries upe. Kartu su besimokančiais sekmadieninėse mokyklose pramogoje dalyvavo ir „Gilės“ vaikų namų globotiniai. Jiems buvo įteiktos dovanos, surinktos vykstant akcijai „Parenkime vaiką mokyklai“. Intencinės pamaldas, skirtas naujų mokslo metų pradžiai, atliko Katedros klero narys, kunigas Aleksiejus Šalčiūnas. Šventę vainikavo sekmadieninių mokyklų moksleivių koncertas ir vaisės.

Lietuvos šventųjų atminimo diena

► Iškilmingose pamaldose Šventosios Dvasios vienuolyne dalyvavo visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios klero nariai. Prot. I. Rinkevičiaus nuotr.

2024 metų liepos 26 visų Lietuvos šventųjų atminimo dieną Šventosios Dvasios vienuolyne vyko iškilmingos jų garbei.

Lietuvos šventųjų soborą sudaro 32 asmenys. Tarp jų – šventieji Vilniaus kankiniai, šv. vienuolis Eliziejus Laurušavietis, šv. vienuolė Charitina Lietuvaitė (kunigaikštystė), šv. ištikimasis kunigaikštis Daurmantas (Timotiejus) Pskovietis ir buvęs Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas Tichonas (tapęs patriarchu).

Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus Šventosios Dvasios vienuolyno katedroje aukojo Dieviškąją Liturgiją, kartu tarnavo visi Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios klero nariai. Vienuolyno šventovėje esančios šventųjų Vilniaus kankinių relikvijos buvo atidengtos, ir tikintieji galėjo jas pagerbti.

Pasibaigus šiai Liturgijai, vyko religinė procesija aplink šventovę. Po pamaldų visų susirinkusiųjų laukė vaisės.

Įšventinimas į kunigus

Liepos 26, visų Lietuvos šventųjų pagerbimo dieną, Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus, vykstant šventinei Liturgijai Šventosios Dvasios vienuolyne, išventino į kunigus diakoną Pavelą Ladovskį.

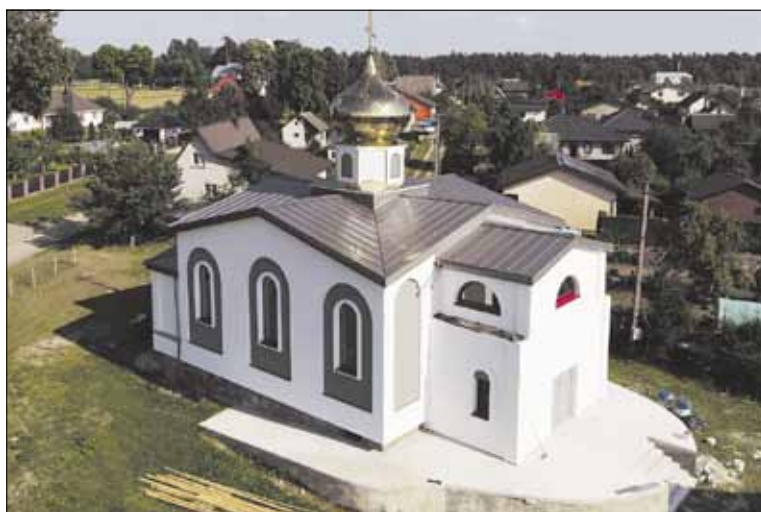
Tėvas Pavelas buvo vienuolyno katedros, pašventos Šventosios Dvasios Nužengimui ant apaštalų, klero narys. Jis baigė Minsko dvasinę seminariją ir 2016 metais išventintas į diakonus.

Hierarcho valdytojo įsaku kunigas Pavelas Ladovskis paskirtas Nikolajaus šventovės Vilniuje klebonu. Ankstesnis klebonas, protojerėjus Sergijus Neifachas, tęs tarnystę Škaisčiausiosios katedroje.

► Kun. Pavelas Ladovskis paskirtas Vilniaus Nikolajaus šventovės klebonu.

Šalčininkų šventovės statyba tęsiasi

► Naujoji Šalčininkų šventovė pradeda įgauti baigtos statyti išvaizdą.

Šalčininkuose tęsiama Šv. Tichono šventovės statyba.

Per pastaruosius mėnesius buvo apšiltintas ir dekoruotas šventovės fasadas. Dabar baigiami vidaus sienų tinkavimo ir dažymo darbai. Parapijos vardu jos klebonas, kun. Olegas Pristavko, dėkoja visiems, kurie savo maldomis ir finansinėmis aukomis parėmė šventovės statybą.

Tie, kas norėtų įnešti savo indėlį, gali pervesti jiems priimtina sumą į parapijos sąskaitą: Šalčininkų stačiatikių šv. Tichono parapija, LT 094 010 044 400 000 827.

Lietuvos stačiatikių Brolijos vaikų stovyklos

► Daugelis sekmadieninių mokyklų auklėtinių šią vasarą turėjo galimybę pailsėti stačiatikiams skirtose stovyklose.

Stačiatikių šeimų atžalos vasarą turėjo galimybę pailsėti Lietuvos Stačiatikių Brolijos organizuotose stovyklose. Pirmoji vaikų stovyklos pamaina nuo liepos 6 iki 17 d. veikė Melnragėje (Klaipėda). Joje išsėjosi sekmadieninių mokyklų auklėtiniai iš daugelio mūsų šalies miestų ir miestelių bei pabėgėlių iš Ukrainos vaikai.

Rugpjūčio 2-14 d. Ignalinos rajone vyko antroji stovyklos pamaina. Tradiciškai diena stovykloje prasidėdavo ir baigdavosi malda. Mokytojų ir vadovų komanda vaikams parengė įvairių

užsiėmimų lauke: sporto žaidimų, kūrybinio meistriškumo pamokų, taip pat vakarų, praleistų prie laužo ir dvasinių pokalbių Evangelijos temomis. Oras buvo palankus: norintys maudytis mė-

gavosi tuo iki valiai. Dvasinėmis stovyklautojų reikmėmis rūpinosi kunigai Michailas Sinkevičius ir Leonidas Rivinas. Abiejų stovyklos pamainų metu jose lankėsi Vilniaus ir Lietuvos metropolitas Inokentijus.

Stovyklas bei įvairias keliones vaikams rengė ne tik Lietuvos Stačiatikių Brolija, bet ir daugelis Lietuvos Stačiatikių Bažnyčios parapijų.

Tas, kas daro gerus darbus ir trokšta atlygio, tarnauja ne Dievui, o savo įgeidžiui.
Šv. Morkus Išpažinėjas